

Tornen aan het advocatengilde

Rechtsbijstandverlener SRK zet een nieuwe juridische dienst in de markt. Die is gericht op mensen die niet in aanmerking komen voor gesubsidieerde rechtsbijstand, maar ook geen advocaat in de arm durven nemen vanwege de hoge en onvoorspelbare kosten. Bij SRK krijgen ze straks juridische bijstand van een advocaat tegen een vaste, betaalbare prijs. Ook als ze geen rechtsbijstandsverzekering hebben.

Potentieel een innovatieve aanpak die de toegang tot het recht voor Nederlandse burgers verbetert. Er is één probleem: het mag niet van de regels van de Ne-

Er zijn signalen dat minister Dekker voor Rechtsbescherming sympathie heeft voor het initiatief van SRK

derlandse Orde van Advocaten. Die verbieden een partij zoals SRK hun advocaten te laten werken voor mensen zonder verzekering.

Het niet-verzekerde deel van de markt is het exclusieve domein van advocatenkantoren. Wat SRK doet, is zich gedragen als een advocatenkantoor, terwijl het dat niet is. De Orde is bang dat daarmee andere belangen dan die van de cliënt — bijvoorbeeld commerciële belangen — gaan prevaleren. Alleen advocaten in dienst van een advocatenkantoor worden geacht uitsluitend het belang van hun

cliënt te dienen.

Dat is moeilijk te verdedigen. Advocatenkantoren zijn immers ook commerciële organisaties. De partners willen aan het einde van het jaar liefst zoveel mogelijk winst verdelen. Waarom kan een bedrijf, dat de onafhankelijkheid van zijn advocaten goed geregeld heeft, deze markt niet betreden? Waarom zouden de advocaten van SRK wel onafhankelijk werken voor verzekerden, maar niet voor onverzekerden?

De Orde laadt met regels zoals deze de verdenking op zich dat hij niet alleen opkomt voor de kwaliteit en de onafhankelijkheid van de advocatuur, maar zich ook gedraagt als gildeorganisatie die concurrenten van de markt weert. Concurrentiebeperking is een stain-de-weg voor innovatie, en in dit geval dus ook voor de betaalbaarheid en toegankelijkheid van het recht.

Er is een recente parallel met de situatie rond SRK. Drie jaar geleden probeerde de Orde een deel van de zogenoemde koppelsites — waar advocaten en klanten elkaar digitaal vinden — te verbieden. Ook zij overtraden een advocatenregel. Maar eind vorig jaar floot de toezichthouder Autoriteit Consument en Markt (ACM) de Orde terug.

Er zijn signalen dat minister Sander Dekker voor Rechtsbescherming sympathie heeft voor het initiatief van SRK. Mocht dat niet helpen, dan kan SRK aankloppen bij de ACM. Die weegt de beroepsregel af tegen de Mededingingswet. Dikke kans dat de Orde dan weer in het stof bijt.

